

وَ اسْمَعُ دُعَائِي إِذَا دَعَوْتُكَ وَ اسْمَعُ نِدَائِي إِذَا نَادَيْتُكَ وَ أَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَجَيْتُكَ ...

خداوندا بشنو دعایم را هنگامی که تو را می خوانم و بشنو فریادم را هنگامی که تو را به فریاد می خوانم و به من التفاتی فرما هنگامی که به پنهانی راز و نیازم را بر تو می گشایم ...

درخواست از خداوند برای شنیدن و توجه به دعا

اصرار و الحاح که خداوند دعا و راز و نیازشان را بشنود یعنی چه؟ باوجودیکه خداوند سمیع بالذات است و همه چیز را می شنود و حتی خطورات نیز از خداوند است و بدان آگاه " یا من قرب من خطرات الظنون: ای آنکه به همه خطورها در حوزه پندارها نزدیکی (نزدیکی قیومی نه نزدیکی مکانی)-دعای صباح حضرت علی علیه السلام"

پاسخ:

۱) این عبارت بیانگر شدت میل بنده نسبت به این است که معبودش، دعایش را بشنود و به او توجه کند، یعنی با آنکه می داند، معبودش، شنواست اما اضطرار و بیچارگی، او را می دارد که تقاضا کند، «مناجات مرا بشنو» یعنی درواقع بنده می خواهد، نسبت به اینکه خداوند دعایش را می شنود و اجابت می کند اطمینان یابد.

۲) خداوند، دو گونه می شنود:

یکی آنکه چون «سمیع» است و تمامی صداها را و صوت ها و نجواها را می شنود. دیگر آنکه خداوند می شنود تا عنایت کند، تا مستجاب کند و به فریاد برسد، که به این گونه استماع، استماع خاصی گویند؛

و امام علیه السلام در دعا مسئلت همین استماع را دارند.

شاهد بر این سخن، این عبارت است که می گوید: «وَ أَقْبِلْ عَلَيَّ إِذَا نَجَيْتُكَ؛ به من رو کن و توجه فرما، آن گاه که با تو به مناجات می نشینم».

بنابراین، دعا کننده در مورد بحث که عرض می کند: «اسمع دعائی»: دعایم را مسموع گردان، ارزشمندترین خواستنی ها را از خداوند متعال می خواهد و مدلول عرضش این است:

خدایا دعایم را دعای حقیقی ای که زبانه برخاسته از فطرت «الله» است قرار ده که مورد اجابت و مسموع حضرتت می باشد، چه القای چنین اخگری در سینه ام، خود سینه آتش افروز و دل سوزناک، جملگی از حضرتت نشأت می گیرد، زیرا این تویی که:

هر که را خواهی ز غم خسته کنی	راه زاری بر دلش بسته کنی
و آنکه خواهی از بلایش واکری	جان او را در تضرع آوری

شرح مناجات شعبانیه ص : ۵۹